

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Grubba (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Włodzimierz Wróbel

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Dariusza Kuberskiego,
w sprawie **K.T.**

skazanego z art. 244 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 8 stycznia 2025 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego - na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 30 sierpnia 2023 r., sygn. akt II K 345/23,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i przy zastosowaniu art. 537 § 2
k.p.k. uniewinnia oskarżonego K.T. od popełnienia zarzucanego
mu czynu;**

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Kazimierz Klugiewicz Jerzy Grubba Włodzimierz Wróbel

UZASADNIENIE

K. T. został oskarżony o to, że:

- w dniu 13 lipca 2022 roku w Z., ul. [...] rejonu [...] kierował samochodem marki [...] o nr rej. [...] wbrew wydanemu wyrokowi Sądu o sygn. akt II K 1022/18 dotyczącego dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszystkich kategorii w okresie od 2019/06/21

tj. o czyn z art. 244 k.k.

Sąd Rejonowy w Z. wyrokiem z dnia 30 sierpnia 2023r. w sprawie II K 345/23 uznał oskarżonego za winnego tego, że:

- w dniu 13 lipca 2022 roku w Z., ul. [...] rejonu [...] kierował samochodem marki [...] o nr rej. [...] wbrew wydanemu wyrokowi Sądu Rejonowego dla Wrocławia-[...] we Wrocławiu z dnia 10.03.2020 r. sygn. akt XII K 786/19, którym orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, obowiązujący od daty uprawomocnienia się wyroku, tj. od dnia 18.04.2020r.,

tj. za winnego występkowi z art. 244 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k.

i za to, na podstawie art. 244 k.k., wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrok uprawomocnił się nie będąc zaskarżony przez żadną ze stron.

Obecnie kasację od tego orzeczenia na niekorzyść skazanego wywiódł Prokurator Generalny podnosząc w niej zarzut:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wydanego wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 337§1 k.p.k. w zw. z art. 332§1 pkt 2 k.p.k., a w efekcie także i art. 413§2 pkt 1 k.p.k.. polegające na przeprowadzeniu nieprawidłowej wstępnej kontroli wymogów formalnych aktu oskarżenia wniesionego w niniejszej sprawie, w wyniku czego nie dostrzeżono konieczności jego zwrócenia oskarżycielowi, pomimo braku spójności pomiędzy zarzutem aktu oskarżenia a postanowieniem o przedstawieniu zarzutów, w konsekwencji czego wszczęte w tej sprawie dochodzenie i przedstawiony w jego toku zarzut dotyczy innego czynu niż ten, o popełnienie którego K. T. został oskarżony, a następnie skazany, przy czym w opisie przypisanego czynu także błędnie określono czas i miejsce jego popełnienia oraz pojazd, którym się poruszał.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Z. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Kasacja w części opisowej prawidłowo wskazała na uchybienie, które zaistniało w niniejszej sprawie to znaczy na okoliczność, że opis zarzuczonego a następnie przypisanego K. T. czynu nie odpowiada ustalonemu w sprawie, w toku dochodzenia, stanowi faktycznemu i zebranym na jego potwierdzenie dowodom.

Nieprawidłowo natomiast skarżący zidentyfikował to na czym polegało rażące naruszenie prawa wynikłe z powyższego uchybienia. Stwierdzić bowiem należy, że w sprawie nie został obrażony, zwłaszcza w stopniu rażącym, żaden ze wskazanych przez skarżącego przepisów procesowych. Trudno też przyjąć, że akt oskarżenia wniesiony w niniejszej sprawie dotknięty był wadami formalnymi.

Bezsprzecznie, jak wynika z akt sprawy, K. T. był właścicielem samochodu marki [...]1. o nr rej. [...]1., nie zaś marki [...] o nr rej. [...] i został zatrzymany przez patrol policji w dniu 6 lipca 2022 roku w miejscowości Z.1, nie zaś w dniu 13 lipca 2022 roku w Z. na ul. [...]. Po stwierdzeniu, że kierujący pojazdem prowadził wskazany pojazd pomimo zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszystkich kategorii, wszczęto w tej sprawie dochodzenie w trakcie którego postawiono podejrzanemu zarzut (k. 17) tego, że:

- w dniu 6 lipca 2022 roku w miejscowości Z.1 droga [...] rejonu [...] kierował samochodem marki [...]1. o nr rej. [...]1. wbrew wydanemu wyrokowi Sądu Rejonowego dla Wrocławia - [...] o sygn. II K 786/19 dotyczącego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszystkich kategorii w okresie od 2019/10/18 do 2022/10/08

tj. popełnienia czynu z art. 244 k.k.

Pomimo postawienia takiego zarzutu w akcie oskarżenia sporządzonym przez funkcjonariusza policji w dniu 1 lutego 2023r., a zatwierdzonym przez Prokuratora Rejonowego w Z. w dniu 10 maja 2023r. podejrzanemu zarzucono (k. 26), że:

- w dniu 13 lipca 2022 roku w Z., ul. [...] rejonu [...] kierował samochodem marki [...] o nr rej. [...] wbrew wydanemu wyrokowi Sądu o sygn. akt II K 1022/18 dotyczącego dożywotniego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych wszystkich kategorii w okresie od 2019/06/21.

Sąd Rejonowy w Z. nie dostrzegł powyższych różnic opisu zarzucanego czynu i po rozpoznaniu sprawy na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2023r. wydał wyrok, którym uznał K. T. za winnego tego, że:

- w dniu 13 lipca 2022 roku w Z., ul. [...] rejonu [...] kierował samochodem marki [...] o nr rej. [...] wbrew wydanemu wyrokowi Sądu Rejonowego dla Wrocławia-[...] we Wrocławiu z dnia 10.03.2020 r. sygn. akt XII K 786/19, którym orzeczono zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, obowiązujący od daty uprawomocnienia się wyroku, tj. od dnia 18.04.2020 r.

Zmiana zatem dokonana przez Sąd w stosunku do aktu oskarżenia dotyczyła jedynie ustalenia danych związanych z orzeczeniem stanowiącym źródło złamanego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Nie uległ natomiast zmianie opis przypisanego czynu w zakresie wskazania czasu i miejsca popełnienia tego czynu oraz marki samochodu którym kierował oskarżony.

Prokurator Generalny upatrywał (w zarzucie kasacji) rażącego naruszenia przepisów procesowych przez Sąd w tym, że nie przeprowadzono prawidłowej wstępnej kontroli wymogów formalnych aktu oskarżenia wniesionego w niniejszej sprawie.

Rzecz jednak w tym, że opis zarzucanego czynu nie należy do wymogów formalnych aktu oskarżenia.

Zgodnie z dyspozycją art. 332§1 k.p.k. (wskazanego w kasacji jako naruszony):

akt oskarżenia powinien zawierać:

- 1) imię i nazwisko oskarżonego, inne dane o jego osobie, w tym numer telefonu, telefaksu i adres poczty elektronicznej lub informację o ich nieposiadaniu przez oskarżonego lub niemożności ich ustalenia, dane o zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz zabezpieczenia majątkowego;
- 2) dokładne określenie zarzucanego oskarżonemu czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz skutków, a zwłaszcza wysokości powstałej szkody;
- 3) wskazanie, że czyn został popełniony w warunkach wymienionych w art. 64, art. 64a lub art. 65 Kodeksu karnego albo art. 37 § 1 Kodeksu karnego skarbowego;

- 4) wskazanie przepisów ustawy karnej, pod które zarzucany czyn podpada;
- 5) wskazanie sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

Każdy z tych elementów został wskazany we wniesionym akcie oskarżenia – w szczególności opis zarzucanego czynu wymienia czas, miejsce, sposób i okoliczności jego popełnienia.

Nie mieści się natomiast w kategorii badania braków formalnych aktu oskarżenia ocena czy zebrane w sprawie dowody potwierdzają prawidłowość dokonania opisu zarzucanego oskarżonemu czynu i popełnienie go. Wszak ocena poprawności postawionego oskarżonemu zarzutu i ustalenie czy znajduje on oparcie w zebranych w sprawie dowodach jest esencją procesu karnego, a więc w najdalej idącym stopniu jego treścią merytoryczną.

Nawet zatem gdyby Sąd dostrzegł, że zebrane w sprawie dowody nie potwierdzają postawionego oskarżonemu zarzutu, to nie mógłby na tej podstawie dokonać zwrotu aktu oskarżenia w trybie art. 337§1 k.p.k.

Sąd Rejonowy nie naruszył zatem art. 337§1 k.p.k. ani powiązanego z nim art. 332§1 pkt 2 k.p.k.

Podobnie, jak wydany w sprawie wyrok, nie uchybia art. 413§2 pkt 1 k.p.k. gdyż zawiera dokładne określenie przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikację prawną.

Rzecz natomiast w tym, że jak słusznie wskazał to Prokurator Generalny w swej kasacji, oskarżony nie popełnił takiego czynu jaki został mu zarzucony, w istocie zaś, po zmianie opisu dokonanej przez Sąd, stwierdzić można, że czynu takiego w ogóle nie popełniono, gdyż co prawda wskazane w nim elementy czasu, miejsca i znamion czasownikowych zapewne odnoszą się do jakiejś osoby (innej niż oskarżony), to orzeczenie będące źródłem zakazu niewątpliwie dotyczy już K. T. – połączono zatem w tym opisie elementy odnoszące się do co najmniej dwóch różnych osób. Powyższe zaś prowadzi do wniosku o ziszczeniu się przesłanki z art. 17§1 pkt 1 k.p.k. (a w konsekwencji zastosowanie ma – art. 414 § 1 k.p.k.).

Oskarżyciel publiczny wykorzystał możliwość wniesienia w niniejszej sprawie skargi i uczynił to od strony formalnej poprawnie. Skoro zaś K. T. nie popełnił zarzucanego mu czynu – na co wskazują zebrane w sprawie dowody i nie ma możliwości dokonania zmiany opisu tego czynu w taki sposób aby utrzymać się w

granicach historycznych zdarzenia zarzuconego aktem oskarżenia, to oskarżonego należało uniewinnić od stawianego mu zarzutu.

W tej sytuacji kasacja Prokuratora Generalnego wywołać musi dalej idący skutek niż w niej zawnioskowany.

Zaskarżony wyrok należało zatem uchylić, a oskarżonego uniewinnić.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Na koniec zauważyć jeszcze wypada, że takie rozstrzygnięcie nie pozbawia oskarżyciela publicznego możliwości oskarżenia K. T. o popełnienie czynu, którego zaistnienie wynika z zebranych w sprawie dowodów. Kwestia odpowiedzialności za taki czyn nie została wszak prawomocnie rozstrzygnięta i nie uległ on dotąd przedawnieniu.

Przewodniczący: SSN Jerzy Grubba

Sędziowie: SN Kazimierz Klugiewicz

SN Włodzimierz Wróbel

ł.n

r.g.